

Suvestinė redakcija nuo 2013-06-27 iki 2014-09-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [93-4026](#), i. k. 102301MISAK00000471

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S DĖL APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2002 m. rugsėjo 9 d. Nr. 471
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2002, Nr. [2-49](#)) 6 straipsnio 5 dalies 11 punktu, Aplinkos ministerijos nuostatais (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)) bei vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 10 04 nutarimą Nr. 1196 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001–2004 metų programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [86-3015](#)) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 09 07 nutarimą Nr. 1065 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 458 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai, pažeidus aplinkos apsaugos įstatymus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (Žin., 2000, Nr. [77-2338](#)),

1. T v i r t i n u Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodiką (pridedama).

2. L a i k a u netekusiu galios aplinkos ministro 2000 m. spalio 16 d. įsakymą Nr. 418 „Dėl Nuostolių, padarytų gamtai, pažeidus aplinkos apsaugos įstatymus, skaičiavimo metodikos taikymo“ (Žin., 2000, Nr. [94-2945](#)).

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiu žodžiu „finansavimas“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministras
Jeronimas Kraujelis
2002 m. rugpjūčio 21 d.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministrė
Vilija Blinkevičiūtė
2002 m. rugpjūčio 23 d.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
ūkio ministras
Petras Čėsna
2002 m. rugpjūčio 22 d.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
teisingumo ministras
Vytautas Markevičius
2002 m. rugpjūčio 26 d.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministras
Linas Antanas Linkevičius
2002 m. rugpjūčio 20 d.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471

**APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO
METODIKA****I. METODIKOS TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS**

1. Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) nustato aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių skaičiavimo metodus. Padarytos žalos atlyginimo dydžiai skaičiuojami aplinką užteršus teisės aktais draudžiamais išmesti į aplinką teršalais ir (ar) draudžiamu būdu ar draudžiamoje vietoje, išskyrus taršą, už kurią pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą turi būti mokamas mokestis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, *Žin.*, 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476

Nr. [D1-65](#), 2008-01-29, *Žin.*, 2008, Nr. 17-603 (2008-02-09), i. k. 108301MISAK00D1-65

2. Ši Metodika skirta įvertinti žalą aplinkai (jos komponentams), kuri pasireiškia tolimesnėje ateityje.

3. Šioje Metodikoje nustatyti žalos atlyginimo dydžių skaičiavimo metodai neįvertina žalos, padarytos juridiniams ir fiziniams asmenims, jų turtui arba interesams. Jei dėl padaryto pažeidimo teritorijos (aplinkos komponento) savininkas ar gamtos išteklių naudotojas patiria tam tikrų nuostolių, jis turi teisę reikalauti nuostolių atlyginimo LR civilinio kodekso nustatyta tvarka. Dėl padarytos žalos galimi įvairūs nuostolių juridiniams ir fiziniams asmenims, jų turtui arba interesams atvejai – žūsta laukiniai ir naminiai gyvūnai, sunaikinamas derlius, padaroma žala žmonių sveikatai, iš dalies ar visiškai sunaikinamas turtas, kiti atvejai. Šių nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarkos Metodika nereglamentuoja.

4. Metodika taikoma visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, padariusiems žalą aplinkai Lietuvos teritorijoje, teritoriniuose vandenyse bei išskirtinėje šalies ekonominėje zonoje (jūroje).

II. ŠIAME DOKUMENTE VARTOJAMOS SAVOKOS

5. **Aplinkos komponentas** – tai aplinkos oras, žemės paviršius ir gilesni jos sluoksniai arba vandens telkinys.

6. **Aplinkos komponento savininkas** – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba valstybė.

7. **Teršalų išmetimas** – kenksmingų medžiagų arba atliekų, nuotekų, turinčių tokių medžiagų, patekimas iš objekto, įrenginio, transporto priemonės į aplinką, neatsižvelgiant į priežastis, dėl kurių tai įvyko.

8. Pažeidėjas – juridinis ar fizinis asmuo, padaręs žalą aplinkos komponentams, t.y. išmetęs teršalus neleistinomis sąlygomis arba kitaip padaręs žalą aplinkai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-65](#), 2008-01-29, *Žin.*, 2008, Nr. 17-603 (2008-02-09), i. k. 108301MISAK00D1-65

9. **Vandens telkinys** – paviršinis arba požeminis vandens telkinys:

9.1. paviršinis vandens telkinys – reljefo įduba, užpildyta tekančiu arba stovinčiu vandeniu: upė, ežeras, tvenkinys, kanalas ir kt. Vandens telkiniu nelaikoma dirbtinė vandens talpykla, kurioje esantis vanduo nelaidžiomis medžiagomis atskirtas nuo aplinkos grunto;

9.2. požeminio vandens telkinys – sutartinėse žemės gelmių ribose esančios tuštumos, užpildytos vandeniu, kurį įprastomis priemonėmis galima išgauti naudojimui;

9.3. dirbtinis vandens telkinys – hidrotechninių priemonių pagalba sukurtas paviršinis vandens telkinys: tvenkinys, kanalas, kūdra ir pan.;

9.4. jūra – į žemyną įsiterpusi arba salų, pusiasalių atitverta vandenyno dalis, kurioje susidariusios savitos hidrologinės ir klimatinės sąlygos (Lietuvos teritorijoje esanti Baltijos jūros dalis ir išskirtinė šalies ekonominė zona).

10. **Aplinkos oras** – troposferos oras, išskyrus darbo aplinkos orą.

11. **Žemės paviršius ir gilesni jos sluoksniai** – dirvožemis, technogeninis gruntas ir natūraliai susiklostę viršutinės žemės plutos sluoksniai.

12. **Saugomos teritorijos** – sausumos ir (ar) vandens plotai nustatytais aiškiomis ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę arba skirti apsaugoti kitus saugomus objektus (vandens telkinių, geriamojo vandens vandenviečių apsaugos juostos ir zonos) ir kuriems teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas (tvarka).

13. **Atliekos** – sąvoka atitinka Atliekų tvarkymo įstatyme vartojamą sąvoką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397

14. **Pavojingosios atliekos** – sąvoka atitinka Atliekų tvarkymo įstatyme vartojamą sąvoką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397

15. **Nepavojingosios atliekos** – sąvoka atitinka Atliekų tvarkymo įstatyme vartojamą sąvoką

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397

16. **Aplinkos apsaugos institucija** – tai Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, valstybinio parko direkcija ir kitos valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios institucijos, turinčios juridinio asmens statusą.

III. BENDROJI ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIO NUSTATYMO TVARKA

17. Jei žala padaryta keliomis teršiančiomis medžiagomis, atlyginimo dydis skaičiuojamas sumuojant atskirų medžiagų padarytos žalos atlyginimo dydžius. Jeigu teršimo metu arba po jo susidaro pavojingesni teršalai, žalos atlyginimo dydis skaičiuojamas susidariusiam junginiui.

18. Jei žala padaryta keliems aplinkos komponentams, jos atlyginimo dydis skaičiuojamas kaip žalos atskiriems komponentams suma.

19. Faktinis išmestų (išleistų) į aplinką teršalų arba atliekų kiekis nustatomas, vadovaujantis turima informacija apie pradinį (prieš išmetimą/patekimą į aplinką) ir likutinius teršalų arba atliekų kiekius, tiesioginių teršalų arba atliekų išmetimo matavimų arba skaičiavimų rezultatais, aplinkos būklės pokyčio matavimais (pradinė aplinkos būklė vertinama pagal faktinius duomenis (matavimus) arba, kai tokių duomenų nėra, – pagal teisės aktuose patvirtintus foninės būklės rodiklius), kitokių tyrimų, ekspertinio vertinimo, vizualinio vertinimo rezultatais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, *Žin.*, 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476

Nr. [D1-76](#), 2006-02-14, *Žin.*, 2006, Nr. 24-814 (2006-02-25), i. k. 106301MISAK00D1-76

20. Jei pažeidėjas savo objektui patvirtintuose galimų avarijų likvidavimo planuose numatytais teršalų arba atliekų surinkimo būdais, priemonėmis ir terminais arba kitaip suderinęs su aplinkos apsaugos institucija surenka išmestus teršalus arba atliekas, visiškai ar iš dalies atstato pažeistą aplinkos kokybę, žalos atlyginimo suma mažinama surinktų teršalų arba atliekų kieki atitinkančiu žalos dydžiu.

21. Vykdydamas aplinkos atstatymo ar teršalų surinkimo darbus, pažeidėjas arba jo įgalioti asmenys atsakingoms aplinkos apsaugos institucijoms privalo teikti visą reikiamą informaciją apie surinktų teršalų arba atliekų kiekius, darbų atlikimo laiką, būdus, priemones, pašalinimo (nukenksminimo) vietą. Aplinkos apsaugos institucija minėtus duomenis fiksuoja aktuose.

22. *Neteko galios nuo 2005-10-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, Žin. 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476

23. Juridinis ar fizinis asmuo, padaręs žalą požeminiams vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, atlikdamas taršos likvidavimo (teršalų surinkimo) darbus, tuo atveju, kai likvidavimo darbai trunka ilgiau nei 30 dienų, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo žalos padarymo dienos turi parengti ir su aplinkos apsaugos institucija suderinti padarytos žalos likvidavimo veiksmų planą. Veiksmų plane turi būti nurodyti numatomi vykdyti darbai, jų vykdymo trukmė, numatomas apytikslis pašalintų teršalų kiekis, apskaitos ir monitoringo priemonės. Darbų vykdymas gali trukti ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo žalos padarymo dienos. Pateikus argumentuotą prašymą bei esant geriems vykdomų priemonių rezultatams, aplinkos apsaugos institucija gali pratęsti taršos likvidavimo darbų vykdymo laikotarpį. Tokiu atveju aplinkos apsaugos institucija privalo užtikrinti, kad nebūtų praleistas Civiliniame kodekse numatytas ieškinio senaties terminas ieškiniui dėl aplinkai padarytos žalos pateikti.

24. Užbaigus taršos likvidavimo darbus, aplinkos apsaugos institucija padarytą žalą įvertina, apskaičiuoja padarytos žalos dydį bei pateikia pažeidėjui pretenziją su aplinkai padarytos žalos apskaičiavimais.

IV. INDEKSAVIMAS

25. Išmestų (išleistų) teršalų žalos atlyginimo tarifai (Metodikos 1 ir 3 lentelės) indeksuojami kartą per ketvirtį taikant Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą vartotojų kainų indeksą, kuris nustatomas, prieš tai buvusio ketvirčio antrojo mėnesio kainas palyginus su 2002 metų rugpjūčio mėnesio kainomis.

V. ATSAKOMYBĖ IR IEŠKINIŲ PATEIKIMAS

26. Ieškinius už aplinkai padarytą žalą teikia įstatymų ir kitų teisės aktų įgaliosios aplinkos apsaugos institucijos. Aplinkai padarytos žalos atlyginimas neatleidžia pažeidėjo nuo pareigos atlyginti asmenų turtui ar turiniams interesams padarytą žalą.

27. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsniu, visi juridiniai ir fiziniai asmenys, neteisėta veika padarę žalą aplinkai, privalo atlyginti visus nuostolius ir, esant galimybei, sušvelninti pažeidimo pasekmes.

VI. APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ SKAIČIAVIMAS

28. Jei žala padaryta vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, išskyrus 29 metodikos punkte numatytus atvejus, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n * K_{kat}, \quad (1)$$

kur:

$\check{Z}_n$ – žalos, padarytos vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, dydis, Lt;

T_n – teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, tarifas, pateiktas 1-oje lentelėje, Lt/t;

I_n – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

Q_n – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal (2) formulę, t;

K_{kat} – koeficientas, įvertinantis vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategoriją (pateiktas 2-oje lentelėje);

n – teršalų rūšis.

$$Q_n = Q_{n1} - Q_{n2}, \quad (2)$$

kur:

Q_{n1} – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, nustatytas šios Metodikos 19 punkte nurodyta tvarka, t;

Q_{n2} – mechanškai ir/ar kitaip surinktų teršalų kiekis, avarijų likvidavimo planuose arba su aplinkos apsaugos institucija suderintais terminais ir priemonėmis, t.

1 lentelė

Teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, žalos atlyginimo tarifai

Teršalai	Teršalų tarifai, Lt/t
BDS ₇	76 500
Bendras azotas	30 000
Bendras fosforas	150 000
Suspenduotos medžiagos	23 200
Sulfatai	120
Chloridai	70

Teršalų grupės¹

I	1 740 100 000
II	39 636 000
III	1 293 000
IV	146 500
V	11 500

¹ – teršalų sąrašas ir jų grupės pateikiami šios Metodikos priede.

2 lentelė

Vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategorijos ir jų įvertinimo koeficientai

Eil. Nr.	Kategorijos	K_{kat}
1.	Jūra	0,8
2.	Paviršiniai vandens telkiniai, išskyrus trečioje ir ketvirtoje eilutėje išvardytus telkinius	1
3.	Dirbtiniai vandens telkiniai, kurių plotas mažesnis negu 0,5 ha	0,6
4.	Saugomose teritorijose esantys paviršiniai vandens telkiniai, išskyrus trečioje eilutėje išvardytus telkinius	1,5
5.	Žemės paviršius ir/ar gilesni jos sluoksniai, išskyrus išvardytus šeštoje eilutėje	0,8
6.	Žemės paviršius ir/ar gilesni jos sluoksniai saugomose teritorijose	1,5
7.	Požeminiai vandens telkiniai	1,5

Punkto pakeitimai:

Nr. [517](#), 2002-09-30, Žin., 2002, Nr. 98-4347 (2002-10-11), i. k. 102301MISAK00000517

29. Jei žala padaryta vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams teršiant suspenduotomis medžiagomis ar organinėmis medžiagomis pagal BDS₇, o išmestas

(nustatytas) jų kiekis sudaro daugiau kaip vieną toną, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n^{0,8} * K_{kat}, \quad (3)$$

kur:

$\check{Z}_n$ – žalos, padarytos vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, dydis, Lt;

T_n – teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, tarifas, pateiktas 1-oje lentelėje, Lt/t;

I_n – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

Q_n – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal (2) formulę, t;

K_{kat} – koeficientas, įvertinantis vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategoriją (pateiktas 2-oje lentelėje);

n – teršalų rūšis.

30. Jei žala padaryta aplinkos orui, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n, \quad (4)$$

kur:

$\check{Z}_n$ – žalos, padarytos aplinkos orui, dydis, Lt;

T_n – teršalų, išmestų (išleistų) į aplinkos orą, tarifas, pateiktas 3 lentelėje, Lt/t;

I_n – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

Q_n – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, nustatytas šios metodikos 19 punkte nurodyta tvarka, t;

n – teršalų rūšis.

Pagal šią formulę taip pat apskaičiuojamas aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydis, kai žala padaryta ūkio subjektui išmetus į aplinką šiltnamio dujų (anglies dioksido) kiekį, viršijantį aplinkos apsaugos institucijų išduotame leidime nustatytą leistiną išmesti kiekį pagal Nacionalinio apyvartinių taršos leidimų paskirstymo 2005-2007 metų plane, patvirtintame aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. D1-686 (Žin., 2005, Nr. 6-166), 2005 m. sausio 1 d.-2007 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui nustatytą apyvartinių taršos leidimų skaičių. Šiuo atveju indeksavimo koeficientas netaikomas, o Q_n – perteklinis į aplinką išmestų šiltnamio dujų kiekis, išreikštas anglies dioksido ekvivalentu. Nuostata taikoma ūkinės veiklos subjektams, eksploatuojantiems įrenginius pagal Šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų išdavimo ir prekybos jais tvarkos aprašą

3 lentelė

„Teršalai	Teršalų tarifai, Lt/t
SO ₂	1 400
NO _x	2 650
Vanadžio pentoksidas	6 891 000
Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus II teršalų grupėje nurodytas	830
CO ₂	140
Teršalų grupės ¹	
I	1 089 000
II	57 000
III	4 440
IV	98

„

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-76](#), 2006-02-14, Žin., 2006, Nr. 24-814 (2006-02-25), i. k. 106301MISAK000D1-76

4 lentelė

Atliekų, išmestų į aplinką (aplinkos komponentus), padarytos žalos atlyginimo tarifai

Atliekų rūšis	Lt/t
Nepavojingosios	15 000
Pavojingosios	36 000

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-76](#), 2006-02-14, *Žin.*, 2006, Nr. 24-814 (2006-02-25), i. k. 106301MISAK00D1-76

31. Žalos, padarytos aplinkos komponentams, teršiant atliekomis, atlyginimo dydis, išskyrus atvejus, kai jis yra mažesnis už nustatytą minimalų žalos dydį, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n \times Q_n, \quad (5)$$

kur:

$\check{Z}_n$ – žalos, padarytos aplinkos komponentams, dydis, Lt;

T_n – atliekų, išmestų į aplinką (aplinkos komponentams), tarifas, pateiktas 4 lentelėje, Lt/t;

Q_n – išmestų atliekų kiekis, nustatytas šios metodikos 19 punkte nurodyta tvarka, t;

n – atliekų rūšis.

Minimalus padarytos žalos aplinkos komponentams dydis išmetus į aplinką nepavojingąsias atliekas* – 500 Lt ir pavojingąsias atliekas – 1500 Lt. Minimalus padarytos žalos aplinkos komponentams dydis užteršus aplinką atliekomis taikomas tuo atveju, kai apskaičiuotas žalos dydis taikant šio punkto 5 formulę yra mažesnis už nustatytą minimalų žalos dydį.

* Šunų ekskrementų netvarkymas gyvūnų laikymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, išmetant juos į aplinką, prilyginamas nepavojingųjų atliekų išmetimui į aplinką.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, *Žin.*, 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397

Nr. [D1-456](#), 2013-06-21, *Žin.*, 2013, Nr. 67-3375 (2013-06-26), i. k. 113301MISAK00D1-456

Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių
apskaičiavimo metodikos, patvirtintos
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471, priedas

TERŠALAI IR JŲ GRUPĖS

I. TERŠALAI, IŠMETAMI Į VANDENS TELKINIUS, ŽEMĖS PAVIRŠIŲ IR GILESNIUS JOS SLUOKSNIUS

I GRUPĖ

Halogeniniai angliavandeniliai:

trichlorbenzolas (visi izomerai),
heksachlorbenzolas,
heksachlorbutadienas,
pentachlorfenolis,
heksachlorcikloheksano (HCH) visų izomerų mišinys (heksachloranas, lindanas).

Kiti organiniai junginiai:

benzapirenas.

II GRUPĖ

Metalai ir jų junginiai:

arsenas,
kadmis ir jo junginiai,
gyvsidabris,
vanadis,
chromas VI.

Organiniai junginiai:

formaldehidas,
fenolis,
chloroformas,
visų rūšių pesticidai (išskyrus biologinius preparatus ir cheminius junginius, naudojamus kaip pesticidai, įvardytus kitose grupėse (pvz., HCH, naftalinas ir pan.).

III GRUPĖ

Halogeninti angliavandeniliai:

tetrachloretilenas,
tetrachloretanas,
trichloretilenas,
1,2-dichloretanas,
anglies tetrachloridas (tetrachlormetanas, perchlormetanas, freonas-10).

Metalai ir jų junginiai:

švinas,
stibis,
kobaltas,
nikelis,
varis.

Organiniai junginiai:

naftalinas.

IV GRUPĖ

Metalai ir jų junginiai:

cinkas,
 manganas,
 chromas III.
 Neorganiniai anijonai:
 cianidai,
 rodanidai.
 Organiniai junginiai:
 nafta ir jos produktai,
 orimulsija,
 ksilolas,
 terpentinas,
 vinilacetatas,
 acetonas,
 metanolis (metilo alkoholis),
 stirolas (stirenas),
 riebalai.
 Detergentai.

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [D1-76](#), 2006-02-14, Žin., 2006, Nr. 24-814 (2006-02-25), i. k. 106301MISAK000D1-76

V GRUPĖ

Neorganiniai halogenidai ir anijonai:

fluoridai,
 sulfidai.

Metalai ir jų junginiai:

geležis,
 aliuminis.

Organinė medžiaga:

furturolas.

Kiti nė vienoje grupėje nepaminėti cheminiai junginiai.

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, Žin., 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476

II. TERŠALAI, IŠMETAMI Į APLINKOS ORĄ

I GRUPĖ

alfa-Naftilaminas,
 1,1-dichloretilenas,
 1,1-dimetilhidrazinas,
 1,2-dimetilhidrazinas,
 1,1,1-trichlorešanas (metilchloroformas),
 akrilamidas,
 anglies tetrachloridas (tetrachlormetanas),
 asbestas,
 bario karbonatas (*pagal barį*),
 3,4-benzpirenas (benz(a)pirenas),
 benzilo chloridas (chlormetilbenzolas),
 benzo (b, +γ, +k) fluorantenai,

benzoantracenas,
 berilis ir jo junginiai (*pagal berilį*),
 bifenilas,
 vinilo chloridas,
 m-Chlorfenolis,
 o-Chlorfenolis,
 p-Chlorfenolis,
 chromas šešiavalentis (*pagal chromo trioksidą*),
 m-Dichlorbenzolas,
 o-Dichlorbenzolas,
 p-Dichlorbenzolas,
 dichlorfenolis,
 dichlordifluormetanas (freonas-12),
 difluorchlorbrommetanas (halonas 1211),
 dietilsulfatas,
 dimetilsulfatas,
 etileno dioksidas (dioksanas),
 etilaminas,
 etileniminas,
 p-Acetaminofenolis (fenacetinas),
 fenazopyridinas,
 fluortrichlormetanas (freonas-11),
 furfurilo alkoholis,
 gyvsidabris ir jo junginiai (*pagal gyvsidabrį*),
 heksachlorcikloheksanas (heksachloranas, heksatoksas, dolmiksas, kotolas, HChCG),
 heksametilen-1, 6-diizocianatas,
 hidrazinai,
 kadmis ir jo junginiai (*pagal kadmį*),
 kalio bromatas,
 kobaltas,
 kreozotas,
 merkaptanai ir kiti tioalkoholiai ir tioesteriai,
 metilo chloridas (chlormetanas),
 N, N – dimetilnitrozoaminas,
 nikelis ir jo junginiai (*pagal nikelį*),
 nitrobifenilas,
 nitronaftalinas,
 2-nitropropanas,
 ozonas,
 p-chlortoluidinas,
 PCB (polihalogeninti bifenilai),
 PCDD (polihalogeninti dibenzodioksinai),
 PCDF (polihalogeninti benzofuranai),
 pentachlorešanas,
 pentachlorfenolis,
 pentafluorchlorešanas (freonas-115),
 propileno oksidas,
 selenas ir jo junginiai (*pagal seleną*),
 švino organiniai ir neorganiniai junginiai (*pagal šviną*),
 talis ir jo junginiai (*pagal talį*),
 telūras ir jo junginiai (*pagal telūrą*),
 tetrafluordibrommetanas (halonas 2402),

tetrafluordichloretanas (freonas-114),
 toluilendiizocianatas,
 trichloretanas,
 2,4,6-trichlorfenolis,
 trifluorchlormetanas (freonas-13),
 trifluorbrommetanas (halonas 1301),
 1,2,2-trifluor-1,1,2-trichloretanas (freonas-113),
 vinilo bromidas.

II GRUPĖ

1,1,1,2,2-pentafluor,-3-dichlorpropanas (freonas-225ca),
 1,1,2,2,3 – pentafluor,-1,3-dichlorpropanas (freonas-225cb),
 1-fluor,-1,1-dichloretanas (freonas-141b),
 1,1-difluor,-1 chloretanas (freonas-142b),
 1,2,3-trimetilbenzolas,
 1,2,4-trimetilbenzolas,
 1,3,5-trimetilbenzolas (mezitilenas),
 metilizobutylketonas (4-metil-2-pentanonas),
 akrilonitrilas,
 akroleinas (2-propenalis, akrilo aldehidas),
 anglies (di)sulfidas,
 anilinas,
 arsenas ir jo junginiai (*pagal arseną*),
 azoto rūgštis (*pagal HNO₃ molekulę*),
 benzolas (benzenas),
 boro fluoro vandenilio rūgštis,
 bromas,
 brometilas,
 butilakrilatas (akrilo rūgšties butilo esteris),
 chloras,
 chlorcianas,
 trichlormetanas (chloroformas, chladonas 20),
 chlorprenas,
 ciano vandenilis (ciano vandenilio rūgštis),
 diacetonas (diacetono alkoholis),
 dichloretanas,
 dietanolaminas (2,2'-dioksietilaminas, 2,2'-imidoetanolis),
 difenilmetandiizocianatas,
 difluorchlormetanas (freonas-22),
 N, N'-Dimetilacetamidas,
 dimetilaminas,
 dimetilformamidas (DMFA),
 chloro vandenilis (druskos rūgštis) (*pagal HCl*),
 epichlorhidrinas,
 2-etoksietanolis (etilcelozolvas, etilenglikolio etilo esteris),
 etoksipropilacetatas,
 fenolis,
 fluordichlormetanas (freonas-21),
 fluorchlormetanas (freonas-31),
 fluoro neorganiniai junginiai, apskaičiuojami kaip fluoridai,
 formaldehidas (skruzdžių aldehidas),

fosforo V oksidas (fosforo pentoksidas, fosforo anhidridas),
 fosgenas,
 ftalio anhidridas,
 heksametilendiaminas,
 izopropilbenzolo hidroperoksidas (kumolo hidroperoksidas),
 2-merkaptobenzotiazolis (kaptaksas),
 kietosios dalelės deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas,
 maleino anhidridas,
 metilo bromidas,
 2-metoksietanolis (metilceliozolvas),
 metoksiipropilacetatas,
 monochloracto rūgštis,
 nitrobenzolas,
 oksimetilfurfurolas,
 pentafluordichlorpropanas (freonas-225),
 piridinas,
 1,2-dihidroksibenzolas (pirokatechinas),
 polidimetilsiloksanas,
 polietilenpropilaminas,
 poliizocianatas,
 polipropilenas,
 polivinilchloridas,
 polivinilformalis,
 sieros rūgštis (*pagal H₂SO₄*),
 sieros vandenilis (vandenilio sulfidas),
 skruzdžių rūgštis (metano rūgštis),
 stirolas (stirenas),
 tetrachloretilenas (perchloretilenas),
 tetrafluorchlorešanas (freonas-124),
 trifluorchlorešanas (freonas-133),
 trifluordichlorešanas (freonas-123),
 trikrezolis,
 p-Fenilendiaminas (1,4-diaminobenzolas, ursolas).

III GRUPĖ

Acetaldehidas (acto aldehidas),
 acetilenas,
 acto rūgštis (etano rūgštis),
 akrilo rūgštis (etilenkarboninė rūgštis),
 alavas ir jo junginiai (*pagal alavą*),
 aliuminio chloridas (*pagal aliuminį*),
 aliuminio oksidas,
 amilo alkoholis (pentanolis),
 benzaldehidas (benzoino aldehidas),
 bismuto oksidas,
 boro rūgštis,
 butanolis (butilo alkoholis),
 butilformiatas,
 etilenglikolio monoizobutilo eteris (butilceliozolvas, butilglikolis),
 fosforo vandenilis (fosfinas),
 sviesto aldehidas (butanalis),

cerio oksidas,
 chlorbenzolas,
 cikloheksanonas,
 cikloheksanolis (cikloheksilo alkoholis, heksahidrofenolis),
 cinkas ir jo junginiai (*pagal cinką*),
 dimetilo eteris,
 dioktilftalatas,
 emulsolas,
 etanolaminas,
 etilakrilatas (akrilo rūgšties etilo esteris),
 etilbenzolas,
 etilenas,
 etileno oksidas,
 etilo eteris (dietilo eteris),
 fluoro vandenilis,
 furfuolas (2-formilfuranas),
 geležis ir jos junginiai (*pagal geležį*),
 izoamilacetatas,
 2-metilbutadienas-1,3 (izoprenas),
 izopropanolis (izopropilo alkoholis, dimetilkarbinolis),
 kalcio karbidas,
 kalio oksidas,
 kaprolaktamas,
 ksilolas (ksilenas, dimetilbenzolas),
 magnio chloridas,
 magnio oksidas,
 manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (*pagal mangano dioksidą*),
 metanolis (metilo alkoholis),
 metilbutilketonas,
 metilcelozolvacetatas,
 metildiglikolis,
 metiletilketonas,
 metilmetakrilatas,
 metilmetoksipropilacetatas,
 metilpentanas,
 molibdeno junginiai,
 monoetanolaminas,
 natrio sulfatas,
 pinenas,
 propilenas,
 propanalis (propiono aldehidas),
 silikonas,
 stibis ir jo junginiai (*pagal stibį*),
 stroncio karbonatas,
 sviesto rūgštis (butano rūgštis),
 tetrametiltiuramdisulfidas (TMTD, tiuramas D, tiramas),
 toluolas (toluenas),
 torio vandenilis,
 trichloretilenas,
 trietanolaminas,
 trietilaminas,
 valerijono rūgštis (pentano rūgštis),

bromo vandenilis,
 vandenilio peroksidas,
 varis ir jo junginiai (*pagal vari*),
 vinilacetatas,
 volframo(VI) oksidas (volframo anhidridas, volframo trioksidas).

IV GRUPĖ

p-Amilo acetatas,
 1,3 – butadienas (divinilas),
 acetonas (dimetilketonas),
 aliuminio sulfatas,
 aliuminis,
 amofosas,
 amoniakas,
 amonio acetatas,
 amonio chloridas,
 amonio nitratas (amonio salietra),
 anglies (II) oksidas (anglies monoksidas, smalkės),
 benzilo alkoholis (fenilkarbinolis),
 butilacetatas,
 cikloheksanas,
 ciklopentanas (pentametlenas),
 metileno chloridas (dichlormetanas),
 dimetiletanolaminas,
 dimetilsulfidas,
 etilenglikolis (etandiolis),
 etanolis (etilo alkoholis),
 etilacetatas,
 etilacetonas,
 etilendiglikolis (diglikolio eteris),
 o-Fosforo rūgštis,
 p-Dioksibenzolas (hidrochinonas),
 izobutanas,
 izobutanolis (izobutilo alkoholis, 2-metilpropanolis),
 izobutilacetatas (acto rūgšties izobutilo esteris),
 2-metilpropenas (izobutilenas),
 izopentanas,
 izopropilbenzolas (kumolas),
 kalcio chloridas,
 kalcio karbonatas,
 kalcio oksidas (*negesintos kalkės*),
 kalio chloridas,
 kalio hidroksidas,
 kanifolinis aktyvintas fliusas (FKT) (*pagal kanifoliją*),
 karbamidas,
 lakieji organiniai junginiai (*nepaminėti šiame sąraše*),
 magnio chloratas,
 metilacetatas,
 metilakrilatas,
 2-metoksi-2metilpropanas (metil-tret-butilo esteris),
 naftalinas,

natrio chloridas (valgomoji druska),
 natrio hidroksidas (kaustinė soda, natrio šarmas),
 natrio karbonatas (kalcinuotoji soda),
 natrio salietra,
 natrio nitritas,
 natrio tripolifosfatas,
 oksalo rūgštis,
 oleino rūgštis,
 p-Toluolsulfo rūgštis,
 palmitino rūgštis,
 parafinas,
 pieno rūgštis,
 propandiolis-1,2 (propilenglikolis),
 solventnafta,
 sulfito rūgštis,
 terpentinas,
 tetrahidrofuranas (TGF, oksolanas),
 titano oksidas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [517](#), 2002-09-30, Žin., 2002, Nr. 98-4347 (2002-10-11), i. k. 102301MISAK00000517
 Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [D1-476](#), 2005-10-03, Žin., 2005, Nr. 118-4292 (2005-10-06), i. k. 105301MISAK00D1-476
 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [D1-76](#), 2006-02-14, Žin., 2006, Nr. 24-814 (2006-02-25), i. k. 106301MISAK00D1-76
 Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [D1-65](#), 2008-01-29, Žin., 2008, Nr. 17-603 (2008-02-09), i. k. 108301MISAK00D1-65
 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [D1-397](#), 2013-05-29, Žin., 2013, Nr. 57-2906 (2013-06-01), i. k. 113301MISAK00D1-397
 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
 Nr. [D1-456](#), 2013-06-21, Žin., 2013, Nr. 67-3375 (2013-06-26), i. k. 113301MISAK00D1-456

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 471 "Dėl Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo